

Aan de Gemeenteraad

Postadres:
Postbus 27
4500 AA Oostburg

Bezoekadres:
Nieuwstraat 22
4501 BD Oostburg

Telefoon 140117
Telefoon +31 (0)117 457 000
Telefax +31 (0)117 452 241

IBAN: NL33INGB0661900169
BIC code: INGBNL2A
BTW-nummer: 811046321B01

www.gemeentesluis.nl
info@gemeentesluis.nl

24-0017742
behandeld door : M. Dankkaart
doorkiesnummer : 140117
onderwerp : Aanbesteding jeugdhulp 2026
bijlage(n) : Drie

Oostburg, 2 oktober 2024

Geachte heer, mevrouw,

In september 2023 is er gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding voor jeugdhulp in Zeeland. De huidige contracten lopen af per 2026. Bijgaand treft u informatie aan over de stand van zaken, gemaakte keuzes en het vervolgproces van de aanbesteding jeugdhulp 2026.

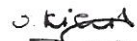
Binnenkort zal u ook worden uitgenodigd om deel te nemen aan een webinar over de lopende aanbesteding jeugdhulp 2026. Deze staat gepland op 13 november 2024. Hier ontvangt u later meer informatie over.

Bijlagen zijn bedoeld om kennis van te nemen.

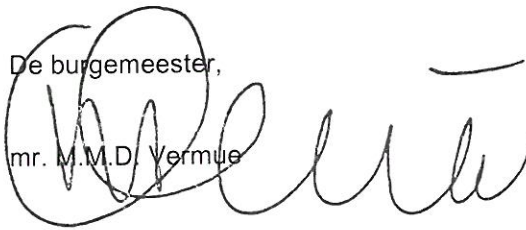
Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN SLUIS,

De secretaris,

S.I. de Kievit-Minnaert

De burgemeester,

mr. M.M.D. Vermue

Raadsbrief – aanbesteding jeugdhulp 2026
19 september 2024

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken, de gemaakte keuzes en het vervolgproces van de aanbesteding jeugdhulp 2026.

1. Aanleiding

De huidige overeenkomsten voor de uitvoering van de jeugdhulp eindigen per 2026. Om op tijd nieuwe contracten te hebben, zijn we in september 2023 gestart met de voorbereidingen voor de aanbesteding. In de afgelopen periode hebben de Zeeuwse gemeenten bepaald welke inkoopdoelstellingen voor hen van belang zijn vanaf 2026. De keuzes zijn gebaseerd op de landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 (hierna: de Hervormingsagenda), de door u vastgestelde regiovisie jeugdhulp Zeeland 2023-2028 (hierna: de regiovisie) en de opdracht om te voorzien in een dekkend jeugdhulpaanbod. Ook de urgentie om meer grip te krijgen op de kosten en de stijging van het gebruik van de jeugdhulp speelt een rol bij het komen tot een nieuwe aanbesteding. We handhaven zaken die in de huidige contracten goed geregeld zijn en toekomstbestendig zijn.

2. De context

Om de toekomstige doelstellingen te bepalen, zijn de volgende ontwikkelingen van belang:

Inzichten uit de afgelopen jaren

In de afgelopen jaren zijn de nodige data verzameld. In Zeeland zien we de volgende cijfermatige ontwikkelingen:

- Het Zeeuwse gebruik van jeugdhulp ligt hoger dan het landelijk gebruik.
- Tussen de Zeeuwse gemeenten zit veel verschil in gebruik van jeugdhulp.
- We zien een verschuiving binnen de jeugdhulp van minder complexe en hoog-complexe jeugdhulp naar specialistische jeugdhulp.
- We zien een toename van samenloop van jeugdhulp (meerdere soorten jeugdhulp tegelijkertijd of achtereenvolgens).
- De duur van de jeugdhulp is te lang.

Daarnaast zien we dat het aanbod niet altijd voldoende resultaten geeft. Dit leidt tot het willen realiseren van verbeteringen op:

- Aanbod voor complexe jeugdhulpvragen.
- Versterken van lokale voorzieningen en de aansluiting hiervan op regionaal ingekochte jeugdhulp.
- Meer balans tussen vraag en aanbod en het wegnemen van perverse prikkels (de krapte van de arbeidsmarkt en het brede aanbod dat vraag creëert).
- Doorontwikkeling van de samenwerkingsverbanden jeugdhulp.

- Een heroverweging van de indeling van jeugdhulp: van percelen naar segmenten.

Hervormingsagenda/regiovisie

De regiovisie is een Zeeuwse doorvertaling van de landelijke Hervormingsagenda. De belangrijkste opgaven zijn:

- De ontwikkeling van Sterke Lokale Teams.
- Jeugdhulp verbinden aan aanpalende domeinen (Onderwijs, Wmo, Participatiewet etc.).
- Beweging naar substantieel minder uithuisplaatsingen in (gesloten) residentiële voorzieningen.
- Beperking van de reikwijdte jeugdhulp.
- Verbetering van de effectiviteit.

Financiële urgentie

De PZC kopte op 11 april 2024: “Kosten voor jeugdhulp in Zeeland rijzen de pan uit: gemeenten hebben kopzorgen”. Met een kostenstijging van 80 miljoen euro in 2017 naar 170 miljoen euro in 2025 is dit begrijpelijk. Deze toename komt voort uit:

- indexaties (55%)
- toename van het volume en toename van de intensiteit (meer uren per cliënt) (45%)

Met de opdracht om (ook) te investeren in de Sterke Lokale Teams, is de noodzaak groot om de uitgaven van de jeugdhulp onder controle te houden. De financiële urgentie wordt versterkt doordat, naast de toename van kosten, de rijksoverheid een bezuiniging heeft opgelegd van een bedrag van ± 23 miljoen euro voor Zeeland.

3. Inkoopstrategie – deelbesluiten

Deze context maakt duidelijk dat de jeugdhulp in Zeeland anders moet dan nu. Er zijn zowel inhoudelijke als financiële uitdagingen. Dit vraagt niet alleen keuzes van gemeenten, maar ook een herschikking van een dekkend jeugdhulpaanbod. Daarom hebben we besloten om – vooruitlopend op de inkoopstrategie – een aantal keuzes te maken. Op basis van deze keuzes kunnen jeugdhulpaanbieders zich voorbereiden. In april 2024 heeft de bestuurscommissie Inkoop Jeugdhulp Zeeland een besluit genomen over de volgende onderwerpen:

1. Doelstellingen (3.1)
2. De verandering van perceel naar segment-indeling (3.2)
3. Beheersmaatregelen (3.3)

3.1 Doelstellingen inkoop

Aan de huidige overeenkomsten liggen doelstellingen ten grondslag, die opnieuw de basis vormen van de nieuwe aanbesteding. De sturing op het gehele jeugdhulpaanbod was echter te weinig in het vizier. De insteek van de doelstellingen blijft dan ook overeind. Deze vullen we aan met de opdrachten uit de Hervormingsagenda en regiovisie, mét financiële urgentie en een betere regievoering op het jeugdhulpaanbod.

De bestuurscommissie heeft de volgende vier inkoopdoelstellingen vastgesteld:

Ontwikkelingsgericht: De overeenkomsten ondersteunen de opgaven van gemeenten om meer preventief te werken, om eerder vragen te signaleren en ondersteuning vroegtijdig in te zetten in de leefwereld van het gezin. Alles is gericht op het normaliseren en accepteren van verschillen.

Samenhangend en beheersbaar stelsel: Met een beperkt aantal partijen willen we de instroom in de specialistische jeugdhulp verlagen. Dat willen we doen door de toegankelijkheid van de lokale teams te versterken. We willen in Zeeland een dekkend jeugdhulpaanbod realiseren.

Effectieve en efficiënte jeugdhulp: We willen jeugdhulp doelmatig inzetten, tegen zo laag mogelijke kosten. We zetten in één keer het juiste in, gericht op het gezin en de omgeving, in samenhang met andere hulp en ondersteuning en zo dicht mogelijk bij huis. We helpen meer kinderen met dezelfde capaciteit, de jeugdhulp bieden we zo kort mogelijk (tijdige en passende inzet van jeugdhulp).

Financieel verantwoord en vermindering administratieve lasten: Uitgaven zijn doelmatig en rechtmatig. We kiezen financieringswijzen om de doelstellingen te behalen. We gaan werkprocessen op elkaar afstemmen om de administratieve lasten te verlagen.

3.2 De verandering van perceel naar segment-indeling

Het huidige jeugdhulpaanbod voldoet niet aan de opgaven van de Zeeuwse gemeenten. Een herinrichting is nodig. Daarom is besloten om de inrichting aan te passen. De bestuurscommissie besloot tot de volgende segment-indeling:

1. Jeugdhulp vanuit de (Sterke)¹ Lokale Teams
2. Specialistische jeugdhulp, veelvoorkomend en meestal kortdurend
3. Specialistische jeugdhulp, complex en/of meervoudig
4. Dyslexie (Ernstige Enkelvoudige Dyslexie)

Met ingang van 2026 werken we toe naar minder instroom in de specialistische jeugdhulp (segmenten 2 en 3) en een verhoging van de inzet van segment 1. Daarnaast vraagt deze segment-indeling om een breed en versterkt aanbod van algemene, voorliggende voorzieningen. Deze voorzieningen zijn geen onderdeel van de inkoop. Het is aan gemeenten zelf om hierop een aanbod te organiseren. Segment 4 (dyslexie) is een op zichzelf staand deel met weinig tot geen relatie met de andere segmenten. Deze jeugdhulp is al jarenlang stabiel in omvang/aantal.

De ontwikkelopgaven liggen met name in de segmenten 1 ((Sterke) Lokale Teams) en 3 (afbouw residentieel, ombouw naar kleinschaligheid).

3.3 Beheersmaatregelen

De noodzaak om zowel inhoudelijk als financieel grip te krijgen op de jeugdhulp is meer dan duidelijk bij de Zeeuwse gemeenten. In het voorstel om tot betere sturing/regie te komen, staan veertien beheersmaatregelen. Zes zijn een verantwoordelijkheid van de gemeentelijke teams. Zeven kunnen

¹ De vorming van de Sterke Lokale Teams wordt richting 2028 vormgegeven. De inrichting is nog niet vastgesteld. Daarom spreken we vooralsnog van Lokale Teams, waar 'Sterke' aan toegevoegd is om de ontwikkeling aan te geven.

via de inkoop worden gerealiseerd. De veertiende maatregel (sturing op het jeugdhulplandschap) is een gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeenten en Inkooporganisatie Jeugdhulp Zeeland.

De sturing vanuit de toegang:

1. Toepassen van normaliseren ([Wat is normaliseren? 9 perspectieven | Nederlands Jeugdinstituut \(nji.nl\)](#))
2. Inzet gelijke instrumenten om te bepalen of en welke jeugdhulp nodig is
3. Afbakenen van jeugdhulp/beperking reikwijdte, de jeugdhulp beschikbaar houden voor de meest kwetsbare jeugdigen en hun gezinnen
4. Inzetten van aanpalende domeinen en/of wetgeving
5. Afspraken maken met wettelijk verwijzers
6. Verbinding maken met het onderwijs

Sturing via de aanbieders (via inkoop):

7. Bepalen samenwerkingsvorm en verantwoordelijkheidsdeling
8. Passende vorm van bekostiging
9. Bepalen budgetten per segment
10. Een passende duur van de overeenkomsten
11. Een passende vorm van de overeenkomsten
12. De kwaliteit van interventies verbeteren
13. De kwaliteit van aanbieders verbeteren

Sturing op het landschap:

- Contract- en leveranciersmanagement/monitoring van beheersbaarheid
- Ontwikkelen lerende cyclus

De uitwerking van deze beheersmaatregelen in uitvoeringsafspraken, zowel voor gemeenten als voor de jeugdhulpaanbieders, is na besluitvorming in april 2024 gestart. Om het doel – meer grip hebben op de jeugdhulp – te bereiken, is een zorgvuldige uitwerking nodig. Die vraagt tijd, ook om consensus tussen de 13 gemeenten te krijgen.

4. Kostprijsonderzoek

Sinds 1 juli 2024 zijn gemeenten verplicht om vanuit de Algemene Maatregel van Bestuur reële prijzen Jeugdwet aan te tonen dat zij de jeugdhulp contracteren voor een reële prijs. Ter voorbereiding van de aanbesteding wordt daarom een kostprijsonderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is gebaseerd op een herzien jeugdhulpaanbod dat in de zomer van 2024 in samenspraak met de gemeenten tot stand is gebracht. De uitkomsten van het kostprijsonderzoek hiervan zijn voorzien voor december 2024.

5. Vervolproces

Om contracten voor de jeugdhulp per 1 januari 2026 beschikbaar te hebben, ziet de planning er als volgt uit.

Voorbereiding aanbesteding

Vaststelling inkoopstrategie	Oktober 2024
Vaststelling uitvoeringsafspraken beheersingsmaatregelen	December 2024
Go/no go-besluit scenario 2 op basis van financiële en inhoudelijke uitwerking	Januari 2025
Vaststelling inkoopdocumentatie, incl. financieel kader	Februari 2025

Globale planning Europese openbare aanbesteding

Marktconsultaties	Oktober 2024 – december 2024
Publiceren aanbestedingsdocumenten	1 maart 2025
Doorlopen aanbesteding	Maart 2025 – mei 2025
Beoordeling en (voorlopige) gunning	Juni 2025- juli 2025
Implementatieperiode	September 2025 – december 2025
Ingang contracten	1 januari 2026

Na vaststelling van de gehele inkoopstrategie organiseren we in oktober of november 2024 een digitale bijeenkomst (informerend) voor de raden. Een datum plannen we spoedig.

Met vriendelijke groet,

Bestuurscommissie
Inkoop Jeugdhulp Zeeland

